

WBC Regionalni model saradnje univerziteta i preduzeća

Prof. dr Vesna Mandić, Univerzitet u Kragujevcu

Prof. dr Goran Stojanović, Univerzitet u Novom Sadu

Prezentacija sadrži:

- ❖ Prikaz publikacije “WBC Regional model of university-enterprise cooperation”
- ❖ Metodologija razvoja modela
- ❖ Uporedni prikaz 15 EU modela saradnje – studije slučaja
- ❖ Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana
- ❖ Preporuke
- ❖ Zaključci i sledeći koraci

Prikaz publikacije “WBC Regional model of university-enterprise cooperation”

Publisher

University of Kragujevac
WBC-VMnet project

For publisher

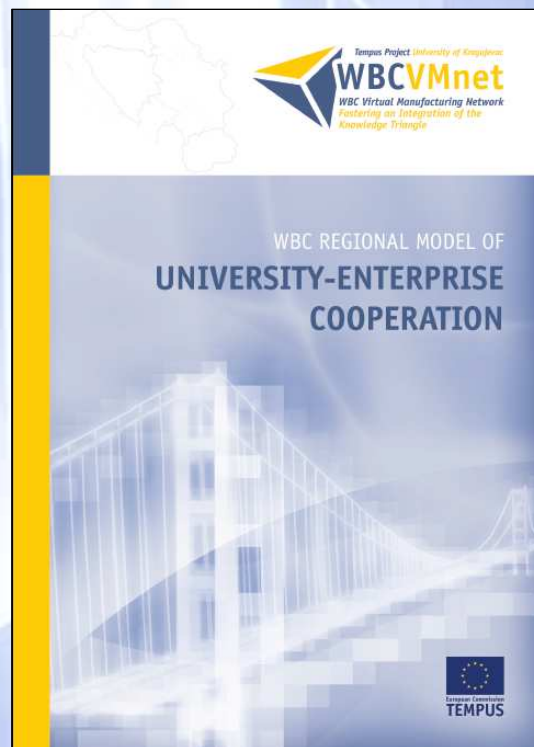
Zora Arsovski, Prof. Dr
Vice Rector of University of Kragujevac

Editor

Vesna Mandić, Prof. Dr
Project coordinator

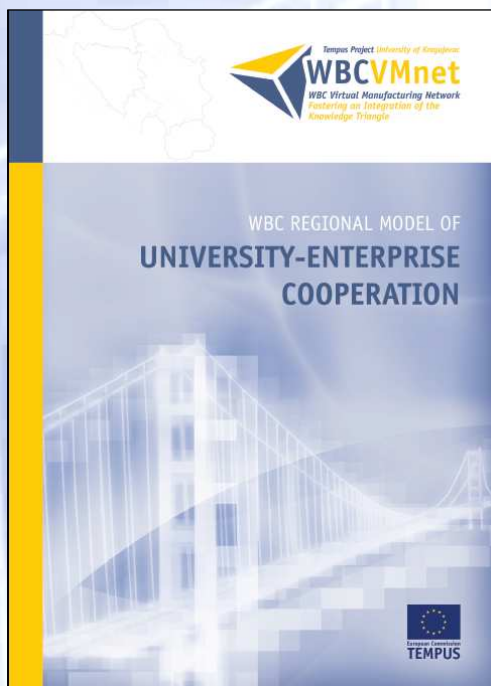
Autors

Vesna Mandić, Prof. Dr
Goran Stojanović, Prof. Dr
Paolo F. Bariani, Prof. Dr
Stefania Bruschi, Prof. Dr
Tomaž Rodič, Prof. Dr
Mogens Arentoft, Dr
Nikolas Paldan, Dr
Marijana Božić, M. Sc.
Zoran Jurković, Dr
Živko Babić, Dr
Mileta Janjić, Dr
Staška Mrak Jamnik, M. Sc.
Marko Pantić, M. Sc.

- Dr Mark Jones, University of Brighton, United Kingdom
- Prof. Dr. Hans Sünkel, Graz University of Technology, Austria
- Christoph Adametz, Graz University of Technology, Austria
- Dr. Ursula Diefenbach, Graz University of Technology, Austria
- Ivana Vujkov, University of Novi Sad, Serbia
- Prof. Dr. Eric Laboure, Université Paris-SUD 11, France
- Brigita Krsnik Horvat, University of Maribor, Slovenia
- Edith Atkinson, University of Edinburgh, United Kingdom
- Dusko Lukac, Rheinische Fachhochschule Köln – University of Applied Sciences, Germany
- Christian Fossen, Norwegian University of Science and Technology, Norway
- Petra Judova, Masaryk University, Czech Republic
- Eric Thomas, University of Bristol, United Kingdom
- Christine King, Staffordshire University, United Kingdom

Prikaz publikacije “WBC Regional model of university-enterprise cooperation”

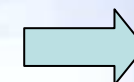

1. Predgovor
2. Uvod
3. Savremena dostignuća u oblasti saradnje univerziteta i preduzeća – EU nivo
4. Trenutno stanje u regionu Zapadnog Balkana
5. Primeri dobre prakse u oblasti saradnje univerziteta i preduzeća
6. Novi model saradnje univerziteta i preduzeća u zemljama Zapadnog Balkana

U štampi – jun 2010

Metodologija razvoja modela

- ❖ EU legislativa, mere i podsticaji za modernizaciju univerziteta, transformaciju industrije i društvo bazirano na znanju
- ❖ Prikupljeno 92 relevantnih dokumenata (preporuke, EU komunikacije, publikacije, izveštaji projekta) kao polazne reference
- ❖ Razvijena metodologija za prikupljanje EU primera najbolje prakse, dostavljena partnerima na projektu
- ❖ Pripremljeni tipski upitnici za upućivanje rektoratima EU univerziteta, sa 6 sekcija pitanja, i više desetina podpitanja, za opis njihovog modela saradnje sa preduzećima
- ❖ Prikupljeno 16 EU primera dobre prakse, analizirani kao STUDIJE SLUČAJA
- ❖ Analizirano stanje u WBC regionu, postojeći inovativni resursi, mehanizmi, državni podsticaji i inicijative, tekući projekti...

Metodologija razvoja modela

4.2.1.3 University of Belgrade

www.bg.ac.rs

University of Belgrade is the largest (and the most decentralized) among Serbian Universities. It was established in 1905 and today it has 31 faculties and 11 institutes, with around 90000 students and 5000 academic staff. Faculties may be divided into several groups according to subject areas of studies organized in them. Each faculty organizes undergraduate and postgraduate studies in the field for which they are entitled. Interdisciplinary and multidisciplinary studies are organized at the University level (source: TEMPUS report).

The Belgrade University Information Center (www.bg.ac.rs/csrp/clanice/centri/ic.php) acts as an integrative information service at the University level, and contributes to the strengthening of the role of the University in the society. Its activities are aimed at stimulating the level of communication among the members of Belgrade University through dissemination of relevant information within the University community but also between the University and its broader environment. The main task of the IC is to incite, support and overview the development of the intranet and internet functions (web site). Moreover, IC provides

The Centre for Career Development

(www.razvojkarijere.bg.ac.rs/) has been officially founded by the University of Belgrade in 2006, as joint initiative of the Foundation of Crown Prince Alexander for Culture and Education, the University of Belgrade and the University of Nottingham. CCD as a professional university service has aim to support students and recent graduates in developing practical knowledge and skills relevant for employment, or continuing education upon graduation and to connect them to the business community.

The Center for Science and Technological Development (www.center.bg.ac.rs/) (CENTER) was founded in 1999 by the University of Belgrade and the Development Fund of the Republic of Serbia. In the CENTER research activities are pursued in two organizational units: 1) Center for Plasma Physics and Plasma Technology; 2) Serbian-Japanese Centre for Scientific Simulations.

Institute Mihajlo Pupin (IMP)

(www.imp.bg.ac.rs) is the largest and oldest institute in the area of ICT technologies in the South-East Europe. It carries out applied research to meet the needs of large utility and traffic companies, trade companies operating in different fields of industry, state bodies and institutions, public security,

European Commission

Metodologija razvoja modela

A) Graz University of Technology - www.tugraz.at

5.1

B) Two of eight main policies in the field of R&D at TU Graz were the development of IPR management and an improved technology transfer to industry at the time when all Austrian universities implemented the new Universities Act 2002. In this policy the inventors are involved in all phases of the exploitation process, since an exploitation of a technology without the inventor is almost impossible.

TU Graz Mission and Vision Statement clearly says, that Graz University of Technology produces top performers and managers much in demand and contributes to the sustainable development of society, economy and environment in a responsible way. The majority of the University Council members have been holding executive positions in industry.

C) The R&T House of Graz University of Technology supports communication and co-operation with the business and scientific world, politics and society. It consists of 3 Offices:

1. *Research and Technology Office (RTO);*
2. *Technology Transfer Office (TTO)* acts as industrial liaison service providing a range of knowledge transfer services;
3. *Technology Exploitation Office (TEO)* is the competence centre for the commercialization of know-how and intellectual property.

Career Info-Service (CIS) jointly organized by Technology Transfer Office and the Graz University of Technology Alumni Association

www.fth.tugraz.at

www.fth.tugraz.at/bft

www.technologytransfer.tugraz.at

www.ipr.tugraz.at

www.career.tugraz.at

European Commission

Uporedni prikaz 15 EU modela saradnje – studije slučaja

Upitnici saradnje Univerziteta i preduzeća			
Redni broj	Anketirani Univerziteti:	Skraćeni naziv:	Anketiranje izvršeno od strane:
1	Graz University of Technology	TUG	Univerzitet u Kragujevcu
2	University of Brighton	UBR	
3	Technical University of Cluj-Napoca	TUC	Univerzitet u Rijeci
4	University of Edinburgh	UE	
5	University of Maribor	UM	
6	University of Bristol	UB	Univerzitet u Crnoj Gori
7	Staffordshire University	US	
8	Rheinische Fachhochschule Köln gGmbH	RFH	Univerzitet u Banja Luci
9	University of Novi Sad	UNS	Univerzitet u Novom Sadu
10	Universite Paris-SUD 11	SUD 11	
11	University of Ljubljana	ULJ	Univerzitet u Ljubljani
12	University of Padova, DIMEG	DIMEG	Univerzitet u Padovi
13	Technical University of Denmark, IPU	DTU	IPU
14	Aalborg University	UA	
15	Masaryk University	UMA	REDASP
16	Norwegian University of Science and Technology	NTNU	

Uporedni prikaz 15 EU modela saradnje – studije slučaja

B) Jasno deklarirana politika, misija i vizija Univerziteta u oblasti saradnje sa preduzećima				
	B1. Da li postoji jasno definisana procedura (pravni dokument) o saradnji Univerziteta i preduzeća?	B2. Da li postoji strateški plan za implementaciju politike o saradnji Univerziteta i preduzeća?	B3. Da li su preduzeća uključena u menadžment strukture i strukture za donošenje odluka na Univerzitetu?	B4. Da li je Continuing Education & Lifelong Learning prisutan u politici, misiji i viziji Univerziteta?
TUG	X	X	X	X
UBR	X	X	X	X
TUC	X	X	X	X
UE	X	X	X	X
UM	X	X	X	X
UB	X	X	X	X
US	X	X	X	X
RFH	X	X	X	X
UNS	X	X		X
SUD 11		X		
ULJ	X	X	X	X
DIMEG	X			
DTU	X	X	X	X
UA	X	X	X	X
UMA	X	X		X
NTNU	X	X		X

Uporedni prikaz 15 EU modela saradnje – studije slučaja

C) Postojanje i funkcionisanje mehanizama i struktura na Univerzitetu (podrška promociji i implementaciji saradnje sa preduzećima)			
	C1. Da li postoje centri i odeljenja za podršku saradnje i servisa sa preduzećima?	C2. Da li postoje Database placements/job offers dostupni preduzećima i studentima?	C3. Da li postoji marketing služba univerziteta?
TUG	X	X	
UBR	X		X
TUC	X		X
UE	X	X	X
UM	X		
UB	X	X	X
US	X	X	X
RFH	X	X	X
UNS	X	X	X
SUD 11	X		X
ULJ	X	X	
DIMEG	X	X	X
DTU	X	X	X
UA	X	X	X
UMA	X	X	X
NTNU	X		

Uporedni prikaz 15 EU modela saradnje – studije slučaja

D) Uključenost predstavnika preduzeća u razvoj i usavršavanje nastavnih programa				
	D1. Da li su predstavnici preduzeća uključeni razvoj nastavnih programa?	D2. Da li na Univerzitetu postoji komisija za nastavni program u čiji rad su uključena i preduzeća?	D3. Da li postoji centar za profesionalno usavršavanje i edukaciju?	D4. Da li se vrše efikasna TNA analiza i analize deficitarnih veština?
TUG		X	X	
UBR	X	X	X	
TUC	X	X	X	X
UE	X	X	X	
UM	X	X	X	
UB	X	X	X	X
US	X	X	X	
RFH	X	X	X	X
UNS	X	X	X	X
SUD 11			X	X
ULJ	X	X	X	
DIMEG	X	X		
DTU		X	X	X
UA		X	X	X
UMA		X		
NTNU				

Uporedni prikaz 15 EU modela saradnje – studije slučaja

E) Transfer znanja i tehnologija, zajednička istraživanja Univerziteta i preduzeća			
	E1. Da li postoje zajednički istraživački projekti?	E2. Da li postoje tehnološki centri za podršku kompanijama?	E3. Da li se PhD studenti usavršavaju u kompanijama?
TUG	X	X	X
UBR	X	X	X
TUC	X	X	X
UE	X	X	X
UM	X	X	X
UB	X	X	X
US	X	X	X
RFH	X	X	X
UNS	X	X	X
SUD 11	X	X	X
ULJ	X	X	X
DIMEG	X	X	X
DTU	X	X	X
UA	X	X	X
UMA	X	X	X
NTNU	X	X	X

Uporedni prikaz 15 EU modela saradnje – studije slučaja

F) Pružanje podrške prilikom osnivanja kompanija				
	F1. Da li podržavate osnivanje i razvoj spin-off kompanija i biznis inkubatora?	F2. Da li postoje kursevi za promociju preduzetništva?	F3. Da li pružate podršku studentima preduzetnicima u osnivanju studentskih preduzeća?	F4. Da li ste učesnik u projektima za podršku MSP-a?
TUG	X	X	X	X
UBR	X		X	X
TUC	X	X	X	X
UE	X	X	X	X
UM	X	X	X	X
UB	X	X	X	X
US	X	X	X	X
RFH	X	X	X	X
UNS	X	X	X	X
SUD 11	X	X	X	X
ULJ	X	X	X	X
DIMEG	X	X	X	X
DTU	X	X	X	X
UA	X	X	X	X
UMA	X	X		
NTNU	X	X	X	

Uporedni prikaz 15 EU modela saradnje – studije slučaja

G) Mobilnost				
	G1. Da li imate studentske prakse (nacionalne i internacionalne)? I da li su one deo nastavnog plana?	G2. Da li imate predavače iz industrije?	G3. Da li su Uni. profesori uključeni u kompanija kao konsultanti ili kao lica zadužena za obuku?	G4. Da li ste uključeni u evropske mreže?
TUG	X	X		X
UBR	X		X	
TUC	X		X	X
UE	X	X	X	X
UM	X	X	X	X
UB	X	X	X	X
US	X	X	X	X
RFH	X	X	X	X
UNS	X	X	X	X
SUD 11	X	X	X	X
ULJ	X	X	X	X
DIMEG	X	X		X
DTU	X	X	X	X
UA	X		X	X
UMA	X	X		X
NTNU				

Uporedni prikaz 15 EU modela saradnje – studije slučaja

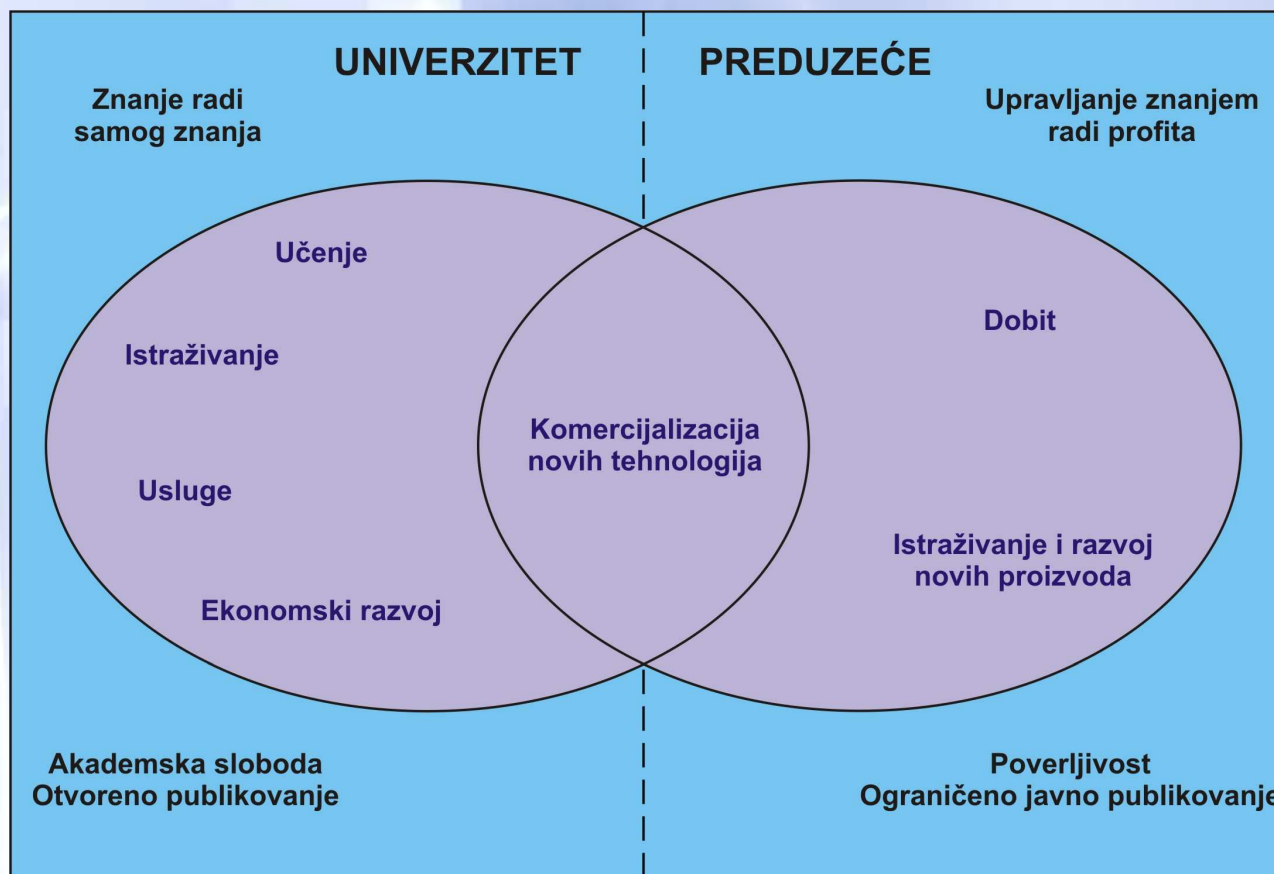
H) Posvećenost Univerziteta lokalnom i regionalnom razvoju			
	H1. Da li sarađujete sa regionalnim agencijama za razvoj i privrednim komorama?	H2. Da li ste aktivno uključeni u razvoj strategija regionalnog razvoja?	H3. Da li ste uključeni u projekte EU koji se tiču regionalnog razvoja?
TUG	X	X	X
UBR	X		
TUC	X	X	X
UE	X	X	X
UM	X	X	X
UB	X	X	X
US	X	X	X
RFH	X	X	X
UNS	X	X	X
SUD 11	X	X	X
ULJ	X	X	X
DIMEG	X		X
DTU	X	X	X
UA	X	X	X
UMA	X	X	X
NTNU	X	X	X

Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

Polazni okvir

- Predložen ne tradicionalni linearni model (istraživanja, mobilnost studenata, praksa...) već tzv. “**pomoćni linerani model**” koji uključuje napredne mehanizme za transfer znanja i tehnologija
- održiv i primenljiv model, baziran na EU modelima ali i na specifičnostima regiona
- potsicajan i stimulativan za obe strane, sa jasno definisanim koristima za univerzitete, preduzeća, studente
- strateški dokument za univerzitete, kao osnova dalje modernizacije
- osnova za dalje zajedničke projekte finansirane od strane EU
- uključuje detaljno razrađene Programe (kao anekse, na srpskom)
 - ✓ industrial fellowship
 - ✓ studentske prakse
 - ✓ specijalizovanih obuka i treninga ...

Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

Povezivanje različitih kultura akademskog i industrijskog sektora

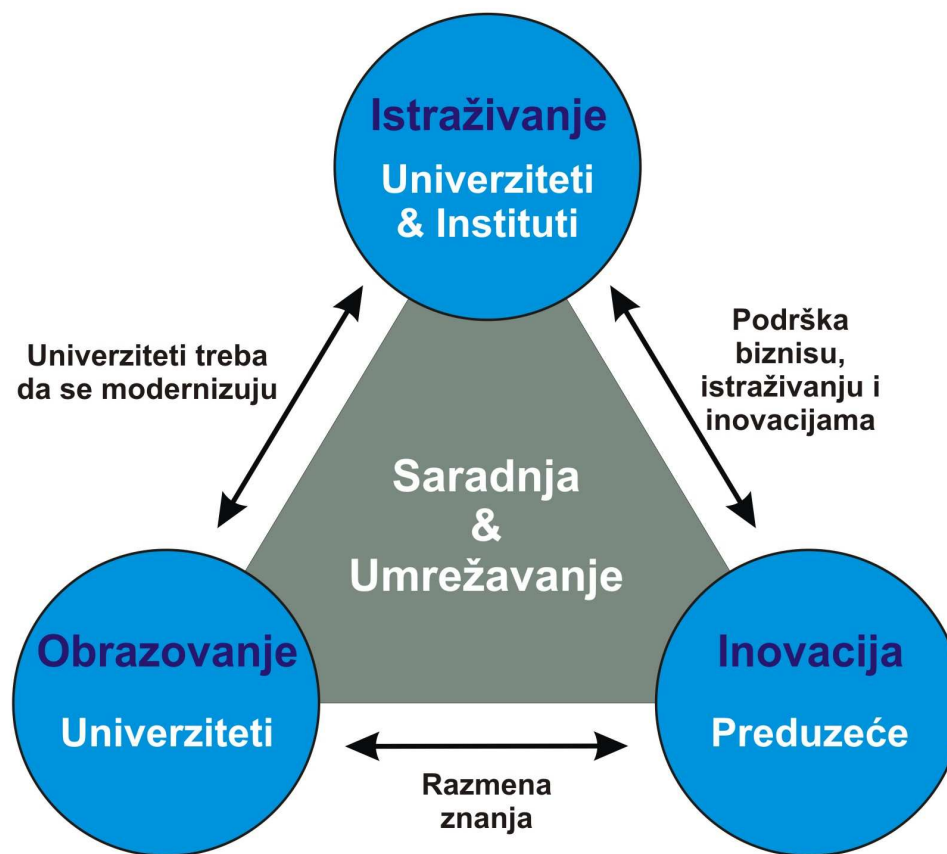
Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

Transfer znanja i tehnologija sa univerziteta prema preduzećima može se odvijati na više načina, pri čemu ključni akteri saradnje imaju višestruke koristi:

- ❖ sticanje praktičnih znanja studenata (Doktorati, teze, seminarski, praksa...)
- ❖ aplikativna istraživanja i publikovanje radova u SCI časopisima
- ❖ zajedničko učešće na konferencijama, sajmovima...
- ❖ konsalting u preduzećima od strane univerzitetskih profesora
- ❖ istraživanja u laboratorijama univerziteta, sponzorisana od preduzeća
- ❖ projektni konzorcijumi sa istraživačima sa univerziteta i iz preduzeća,
- ❖ licenciranje pronalazaka i dalja komercijalizacija
- ❖ razmena istraživačkih materijala među laboratorijama
- ❖ prodaja i licenciranje patenata
- ❖ joint venture za komercijalizaciju zajedničkih istraživanja
- ❖ formiranje spin-off kompanija.

Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

TROUGLU ZNANJA su potrebni univerziteti,
kao izvori znanja i usluga **primenjenih istraživanja**

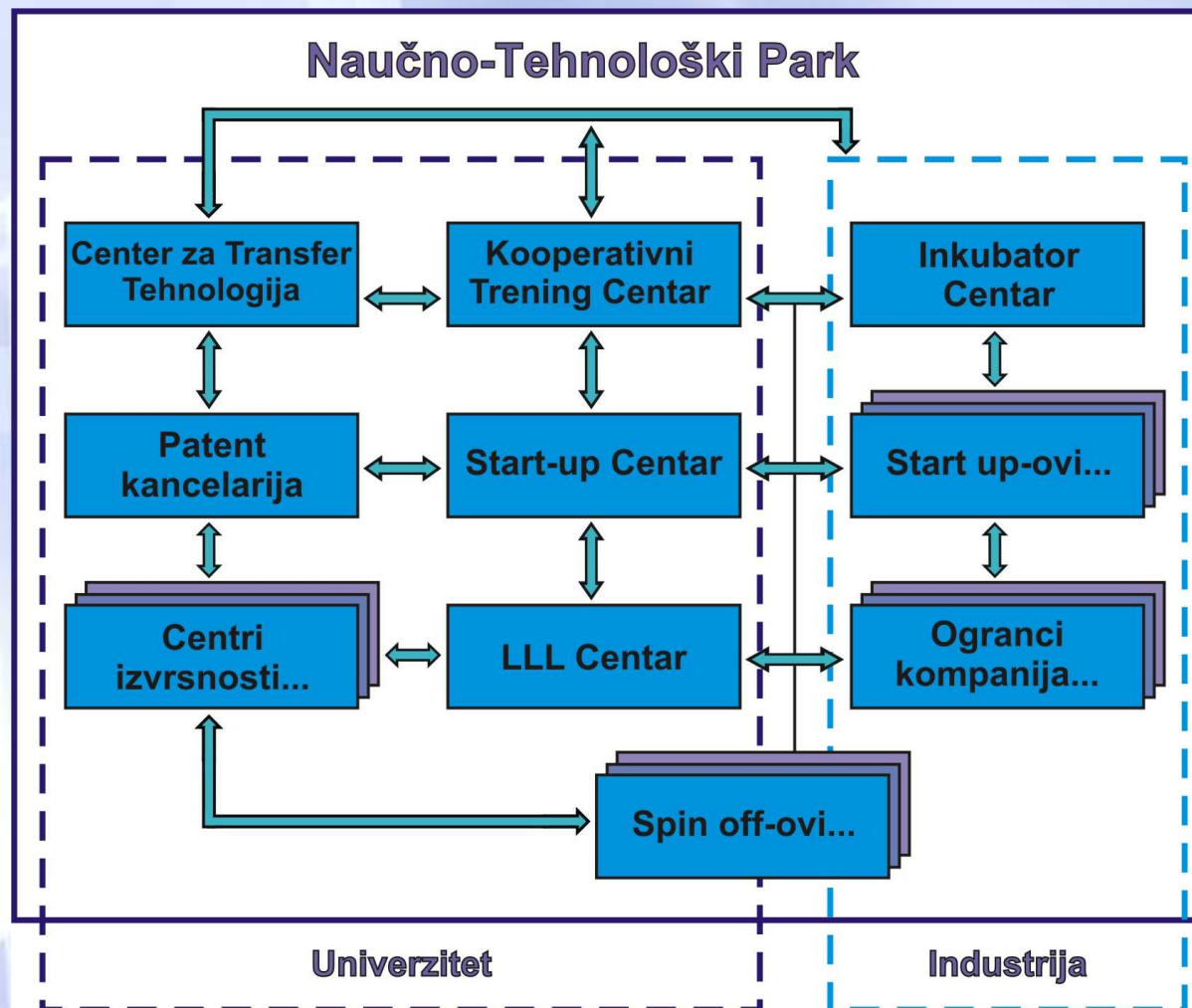

Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

Novi **WBC regionalni model saradnje univerziteta i preduzeća** treba da obuhvati sledeće aktivnosti:

1. Formiranje **naučnih i tehnoloških parkova** pri univerzitetima u regionu
2. Formiranje **regionalnih industrijskih klastera** na nivou Zapadnog Balkana
3. Formiranje **konzorcijuma** univerziteta i preduzeća kako bi zajednički učestvovali u FP7, TEMPUS, EUREKA i drugim projektima koje finansira EU
4. Formiranje regionalnih **Kooperativnih trening i/ili Lifelong obrazovnih centara**
5. Osnivanje otvorenih **inovacionih mreža**
6. Mobilnost studenata u okviru **studentskih praksi**
7. **IF program** za diplomce i zaposlene (*Industrial Fellowship Programme*)

Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

НАЦРТ СТРАТЕГИЈЕ ПРИПРЕМЉЕН ЗА ЈАВНУ РАСПРАВУ

ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЈЕКТИ (наставак и крај)

- 4. Развој инфраструктуре у домену информационих и комуникационих технологија (од 50 до 80 милиона евра)**
 - 4.1. Кампус за факултете техничких наука Универзитета у Београду
 - 4.2. Инфраструктура за суперкомпјутинг иницијативу „Плави Дунав“
- 5. Стварање економије засноване на знању (око 30 милиона евра)**
 - 5.1. Научно-технолошки паркови у Београду, Новом Саду, Нишу и Крагујевцу
- 6. Базични инфраструктурни пројекти (око 80 милиона евра)**
 - 6.1. Стамбене зграде за истраживаче у Београду, Новом Саду, Нишу и Крагујевцу
 - 6.2. Инфраструктура за Министарство за науку и технолошки развој

Стамбена
зграда за
истраживаче
на Новом
Београду

53

РЕПУБЛИКА СРБИЈА - МИНИСТАРСТВО ЗА НАУКУ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ

Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

Delatnost NTP uključuje čitav set usluga za firme-stanare, u cilju njihovog razvoja i pozicioniranja na istraživačko-razvojnom tržištu.

Motivacija za formiranje NTP-ova u regionu Zapadnog Balkana je industrijalizacija, regionalni razvoj i povećanje konkurentnosti regiona.

Strateški cilj NTP je stimulacija ekonomskog razvoja u regionu, kroz:

- Kreiranje pogodnog okruženja za razvoj inovativnih aktivnosti
- Podrška preduzetništvu u naučno-tehnološkim sferama
- Obezbeđenje infrastrukture koja stimuliše formiranje i razvoj malih inovativnih firmi
- Transfer tehnologija i znanja
- Komercijalizacija istraživačkih rezultata
- Zapošljavanje najboljih studenata

Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

Centar za transfer tehnologija

Uloga Centra za transfer tehnologija bi bila:

- ❖ kreiranje otvorene baze podataka o istraživačkim rezultatima na univerzitetu
- ❖ podsticaj i pomoć u povezivanju istraživačkih grupa sa industrijom
- ❖ upravljanje interdisciplinarnim forumima i mrežama
- ❖ zaštita intelektualne svojine i registracija патената
- ❖ promocija komercijalizacije istraživačkih rezultata
- ❖ predlaganje tema za inovacione projekte i slanje informacija inkubator centrima

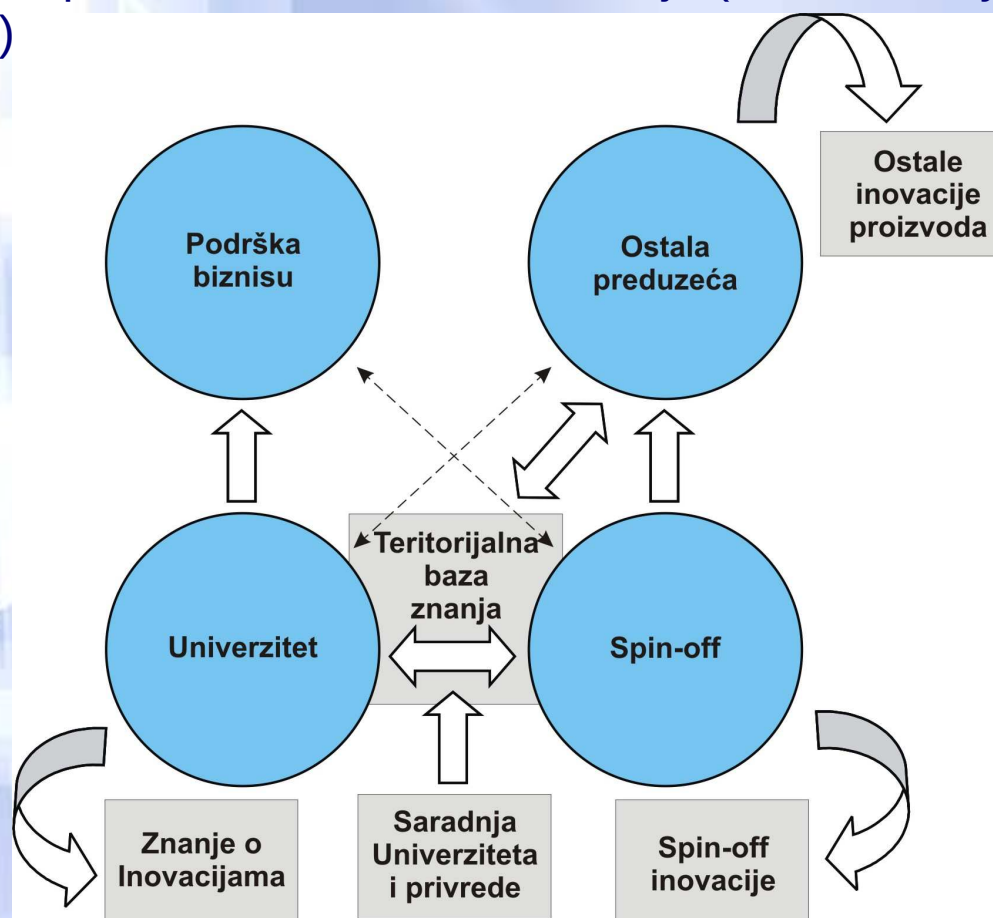
Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

Inkubator centar

- ❖ Pruža mogućnost povezivanja mladih preduzetnika unutar inkubatora i njihove vidljivosti kao ostalim preduzećima van inkubatora, uz obezbeđenje povoljne poslovne klime i podsticaja
- ❖ Logistička pomoć i konsultantske usluge u marketingu, finansijama, upravljanju ljudskim resursima itd.
- ❖ Sticanje dodatnih znanja za apliciranje za regionalne, nacionalne i EU fondove
- ❖ Univerziteti su “prirodni inkubatori” koji mogu pružiti podršku mladim istraživačima, studentima, da pokrenu svoj biznis
- ❖ Start-up kompanije često trebaju periodično korišćenje specijalne opreme, koju univerziteti mogu pružiti uz ugovorom definisane uslove, u “uni-inkubatoru”

Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

Akadske spin-off kompanije su važan mehanizam za transfer znanja i tehnologija sa univerziteta, i podrška ekonomskom razvoju (Silicon Valey, Route 128, Austin, Cambridge...)

Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

Formiranje WBC regionalnih (research driven) klastera

- ❖ Uključuje članice sa Univerziteta, istraživačkih organizacija, preduzeća, razvojnih agencija
- ❖ Članice klastera bi sarađivale na zajedničkoj promociji, učestvovala u zajedničkim razvojnim projektima, edukativnim događajima, konferencijama, sajmovima...
- ❖ Saradnja na polju obezbeđenja zajedničkih resursa i opreme, kao i lobiranja za opšte interese
- ❖ razlozi za ulazak u klaster mogu biti i komercijalni pritisci za viši stepen povezivanja i saradnje između sektora, bolji pristup informacijama i razmeni znanja, kao i obezbeđenje finansijske podrške državnih institucija
- ❖ Faktori uspešnosti su izgrađeno poverenje među članicama, efikasno vođstvo klastera i procedure upravljanja
- ❖ Klasteri su pokretači ekonomskog razvoja

Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

Zajedničko učešće u FP7 i EUREKA projektima

- ❖ Primarni cilj preduzeća da sarađuje sa Univerzitetima na zajedničkim istraživačkim projektima bi trebalo da bude razvoj istraživačkih kapaciteta, podizanje nivoa kvaliteta i tehnološkog razvoja, kao i smanjenje sopstvenog finansiranja razvojnih aktivnosti (EU grant).
- ❖ FP7 program finansira 75% troškova projekta za MSP (istraživačke aktivnosti), 50% (demonstracione aktivnosti)
- ❖ EUREKA projekti se realizuju u partnerstvu Univerziteta i istraživačkih organizacija sa preduzećima, sa ciljem inovativnog razvoja proizvoda, procesa i usluga i njihovog plasmana na tržištu. Predlaže ih uglavnom industrija.

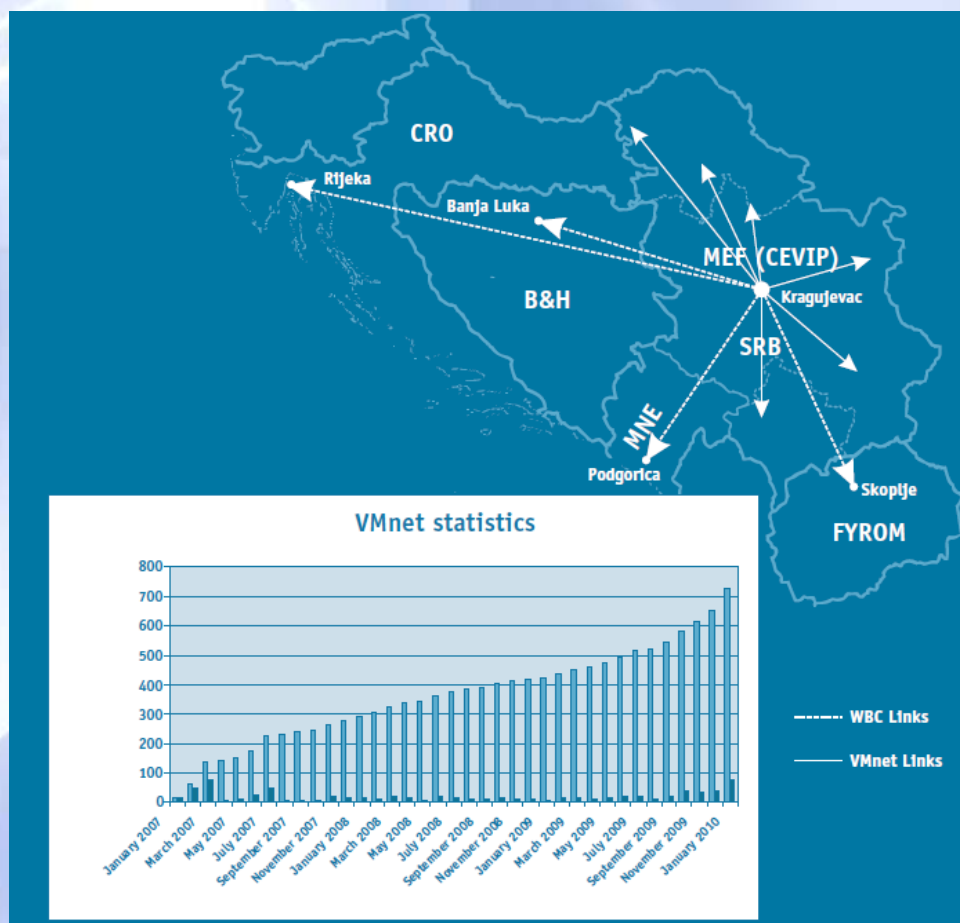
Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

Kooperativni trening centri i LLL centri

- ❖ Cilj ovih centara je uspostavljanje održive saradnje univerziteta i preduzeća kroz realizaciju razvojnih projekata, mobilnost osoblja i studenata, realizaciju neformalnog obrazovanja – specijalizovane obuke, kursevi, radionice itd.
- ❖ Za identifikaciju potreba preduzeća i tržišta rada neophodna je redovna TSNA analiza u WBC regionu
- ❖ Fleksibilan razvoj kurseva i obuka za potrebe preduzeća i tržišta rada treba da umani gap između raspoloživih znanja i veština i potreba, koje formalno obrazovanje ne može ponuditi u tom obliku.
- ❖ Postoji potreba razvoja nacionalnog i regionalnog sistema za priznavanje kvalifikacija i definisanje kompetencija
- ❖ Kvalitetna TSNA i ponuda obuka i kurseva može pokrenuti njihovo finansiranje od strane preduzeća

Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

Uspostavljanje otvorenih inovativnih mreža sa MSP

Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

Program studentske prakse

- ❖ U okviru WBC-VMnet projekta se planira razvoj održivog i kvalitetnog programa studentske prakse
- ❖ Prednosti za preduzeća će biti ulaz “svežih ideja i veština”, uspostavljanje kontakata sa fakultetima, i mogućnost da se “izaberu” potencijalni budući zaposleni.
- ❖ Studenti će dobiti priliku da steknu praktična znanja i veštine u industriji, da primene stečena teoretska znanja u realnim situacijama, i da steknu neophodno iskustvo
- ❖ Trajanje, uslovi, obaveze će biti precizno definisani PPP programom, koji će biti dostupan do kraja juna 2010.

Prikaz preporučenog modela za region Zapadnog Balkana

IF program za diplomce i zaposlene (Industrial Fellowship Programme)

- ❖ **Industrijski fellowship program**, omogućava inženjerima zaposlenim u industriji da učestvuju u specifičnim istraživačkim i razvojnim aktivnostima i obukama u okviru centara Univerziteta.
- ❖ U okviru tog programa planirano je da inženjeri iz industrije provedu 50% radnog vremena u centrima na univerzitetu, u trajanju najmanje 6 meseci, koliko je neophodno da se besplatno obuče za korišćenje laboratorijske opreme, softvera, primenu savremenih tehnologija u njihovom poslovnom okruženju.
- ❖ To je i najbolji način dugoročnog povezivanja industrije i istraživačkih institucija na putu ka povećanju inovativnosti i konkurentnosti domaćih preduzeća.
- ❖ Detaljan program će biti razvijen do kraja juna 2010.

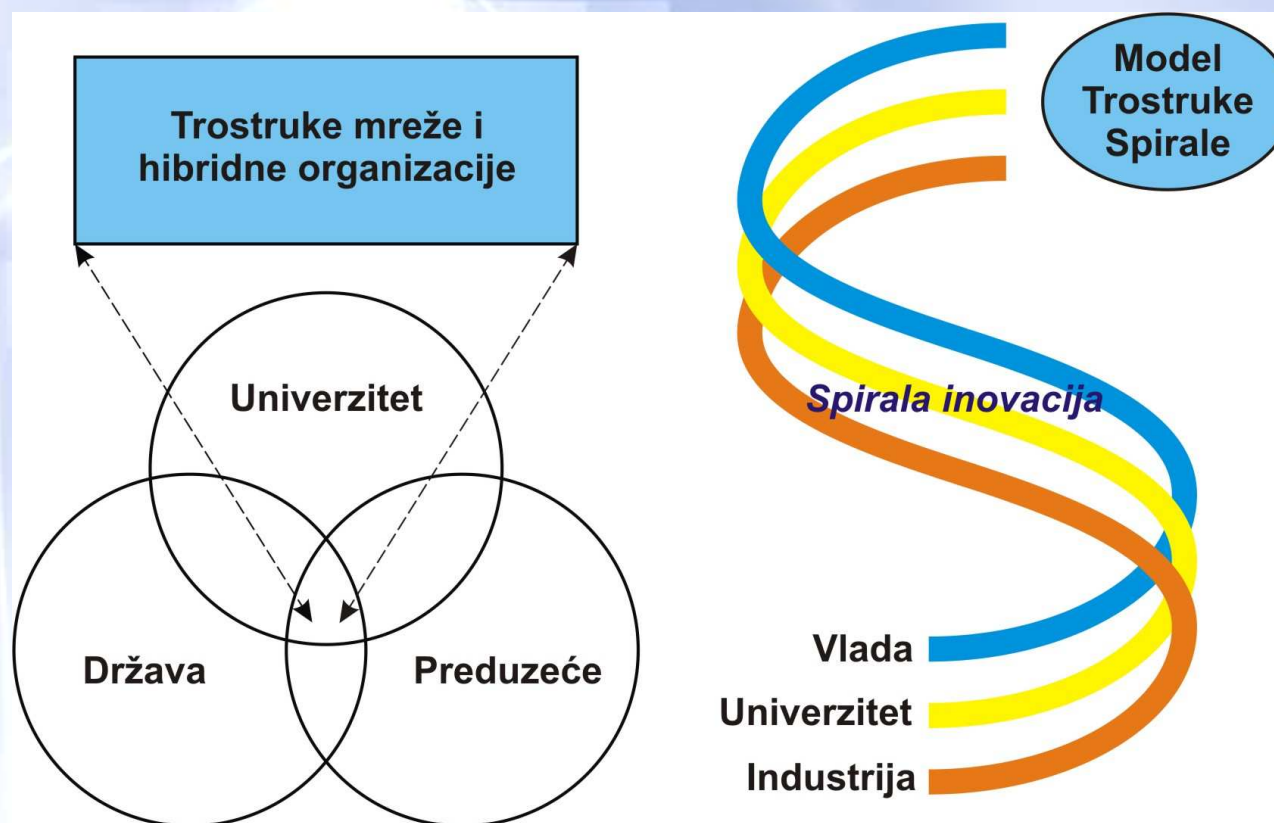
Preporuke i budući koraci

- ❖ Vladini sektori u WBC regionu treba da podstaknu i ubrzaju tranziciju obrazovno-istraživačkih institucija ka preduzećima i njihovim razvojnim potrebama, sa posebnim aspektom na mobilnost mladih istraživača
- ❖ Uvođenje poreskih olakšica (oslobađanja) za projekte koji uključuju transfer znanja i tehnologija sa univerziteta ka preduzećima može znatno pokrenuti inovacije u preduzećima
- ❖ Osnivanje Naučno-tehnoloških parkova i njihovo uključenje u aktivnosti regionalnog razvoja
- ❖ Podsticajne akcije osnivanja Regionalnih industrijskih klastera za podršku internacionalizaciji regiona, izvoznoj orijentaciji i uključanju u međunarodne inovativne sisteme
- ❖ Univerziteti WBC treba da podrže osnivanje i rad Inkubator centara, posebno istraživača koji mogu komercijalizovati aplikativne istraživačke rezultate kroz osnivanje spin-off kompanija

Preporuke i budući koraci

- ❖ Preporučuje se da Univerziteti u WBC osnivaju Centre za transfer tehnologija, u cilju rešavanja prava intelektualne svojine, patentiranja i licenciranja istraživačkih rezultata, i dalju komercijalizaciju ka preduzećima
- ❖ Univerziteti moraju biti više fokusirani i na primenjena istraživanja, pogotovu ona inicirana od strane preduzeća
- ❖ Saradnja sa preduzećima i razvojni i inovacioni projekti sa njima se moraju vrednovati kroz kriterijume za ocenu naučnih kompetencija akademskog osoblja univerziteta
- ❖ Promocija saradnje sa preduzećima mora biti intenzivna i podsticajna

Preporuke i budući koraci

HVALA NA PAŽNJI